

INHOUDSOPGAVE

INFORMATIEBEHEER EN INFORMATIEHUISHOUDING	2
1. OPDRACHT	2
2. ANALYSE	2
2.1. Jaarverslag 2004	2
2.1.1. Middelen	2
2.1.2. Communicatie	3
2.1.3. Vorming	4
2.1.4. Voortgang AIK	5
2.1.5. Maatregelen ter verbetering van de inhoud van de ANG	6
3. ANDERE EVOLUTIES	9
3.1. Veiligheid en privacy	9
3.2. Nieuwe structuur federale politie	10
3.3. Vergelijking met het buitenland	10
4. CONCLUSIE(S)	10

INFORMATIEBEHEER EN INFORMATIEHUISHOUDING

1. OPDRACHT

Met het oog op de parlementaire begeleidingscommissie van 26 september 2005 werd door het Vast Comité P een tussentijdse en geactualiseerde balans opgemaakt van het informatiebeheer en de informatiehuishouding. Het vertrekpunt is het jaarverslag 2004 van het Vast Comité P. Het huidig verslag kan enkel gelezen worden als een synthese van de ons ter beschikking gestelde informatie en de ons ter kennis gebrachte signalen. Om die actualisering door te voeren, dienden talrijke onderzoeksverrichtingen te worden uitgevoerd in het verlengde van ons eerste onderzoek en het eerste opvolgsonderzoek¹.

2. ANALYSE

Voorafgaand wensen we op te merken dat het Vast Comité P in 2002 een onderzoek heeft verricht naar het informatiebeheer binnen de geïntegreerde politie. De conclusies en de aanbevelingen van toen werden grotendeels via de federale politie opgenomen in het Nationaal Veiligheidsplan. In het jaar 2004 heeft het Comité P geen specifiek nieuw onderzoek gelast, maar heeft het de verschillende initiatieven die ontwikkeld werden van nabij opgevolgd. We hernemen hieronder de tekst van het jaarverslag 2004 (in italic) en voegen er de ons meegedeelde evolutie en/of wijzigingen aan toe.

2.1. JAARVERSLAG 2004

2.1.1. Middelen

Op de Ministerraad van 30 maart 2004 werden de bijkomende budgetten goedgekeurd, evenwel gespreid in de tijd en aanpasbaar in de loop van de projecten en dit als volgt (in miljoenen euro):

Tabel 1: Middelen

	2004	2005	2006	2007
ANG	3,89	7,19	0,13	0,13
Communicatie/mailingsysteem			3,3	0,19
Personeel en logistiek (ERP-systeem)			2,25	1,50
Statistieken (datawarehouse)		0,63	2,80	1,10

Concreet betekent dit dat voor het communicatiesysteem (mailing) en personeels- en logistiek systeem er niets gedaan wordt voor 2006 en dat voor de datawarehouse pas vanaf 2005 de nodige budgetten voor handen zijn.

Bijkomende elementen zijn dat de federale politie stelt dat het voorziene budget ook effectief werd toegekend en dat dit vooral op functioneel vlak een grote vooruitgang heeft betekend (zo werden bijvoorbeeld 10 bijkomende consultants ingezet om functionele analyses te maken). Dit liet toe om sneller de problemen te analyseren en om te zien hoe er voor de ANG-informatiestroom geïntegreerde oplossingen konden voorgesteld worden. Dit houdt nog geen programmatie van nieuwe of verandering van bestaande software in, maar situeert zich vooral op procedureel en regelgevend vlak.

Een eerste probleem is het feit dat tot op heden de minister van Binnenlandse Zaken nog steeds niet het vernieuwingscontract van ISLP heeft getekend, wat vooral zijn impact heeft op het personeelsbestand dat de ISLP-software schrijft, aanpast en onderhoudt. Het vernieuwingscontract is noodzakelijk om de continuïteit te verzorgen van het systeem op zich, maar ook voor de verdere integratie van de verschillende systemen. Dit gegeven is bijzonder

belangrijk daar de lokale politie via haar ISLP in zeer belangrijke mate instaat voor de basisvoeding van de ANG.

Een tweede probleem is hier de bijkomende druk die op de budgetten gelegd wordt. Zonder deze te verhogen, vraagt de overheid steeds opnieuw bijkomende zaken prioritair uit te voeren binnen de bestaande budgetten. Dit zorgt voor een dubbele vertraging van de andere projecten. Enerzijds door het verschuiven van de programmeringscapaciteit en anderzijds door het verlies aan knowhow als men het eerste project te lang laat liggen. De bijkomende prioriteiten die voor deze extra druk zorgen zijn o.a. de (opnieuw) veranderende verkeerswetgeving, de afschaffing van de boetezegels en de informatisering van de onmiddellijke inningen, de integratie van de elektronische identiteitskaart en het gewenste virtuele loket, enz.

Hier wijkt de overheid af van haar eigen vooraf goedgekeurde prioriteiten zoals gesteld in het Nationaal Veiligheidsplan, wat beheersmatig, behoudens noodscenario's, niet echt werkbaar is, te meer daar het Nationaal Veiligheidsplan op zich al vertrok van het principe van de "overlevingsstrategie" dat het resultaat was van verzuchtingen van de verschillende gebruikers in het PIO (Project Operationele Informatie). Deze laatsten, vooral de lokale en gedeconcentreerde federale gebruikers, ervaren dit soms, ten onrechte, als een eigengereide koers van de federale politie die geen rekening houdt met hun behoeften.

2.1.2. Communicatie

2.1.2.1. Toegankelijkheid van de operationele informatie

Een wetenschappelijke studie van universiteit van Namen in samenwerking met de federale politie heeft geen conclusies kunnen geven over de doelmatigheid van de operationele informatie bij het vooruithelpen van de onderzoeken omdat de systemen niet voldoende gekend zijn. De federale politie heeft een communicatieplan uitgewerkt met onder meer een intranet operationele politionele informatie, waarvan de doelstelling is dat de informatie moet toegankelijk, duidelijk en gebruiksvriendelijk zijn. Via deze site probeert men alle regelgeving (MFO-3 of vademecum voor de vatting) en handleidingen te verzamelen en ter beschikking te stellen van de eindgebruiker en via een mailing houdt men de sleutelfiguren (vb. AIK en functionele beheerder) op de hoogte van recente veranderingen.

Wij hebben kunnen vaststellen dat de inspanning terzake wordt volgehouden. Druppelsgewijs vinden we bijkomende handleidingen terug in de Portal-toepassing³. Ook de effectieve raadpleging van deze informatie gaat in stijgende lijn. We kunnen vaststellen dat in 23 maanden de consultatie bijna verdriedubbeld is. Men kan stellen dat 1 op de 4 gebruikers zijn weg naar de gebruikershandleidingen of reglementaire teksten gevonden heeft. Of deze daadwerkelijk opgevolgd worden, is natuurlijk nog een ander item doch gelet op de aanzienlijke daling van het aantal verwerpingen van de door de lokale zones doorgestuurde informatie zou men er kunnen van uitgaan dat de kwaliteit van de wijze waarop de gegevens gevat worden stijgt. In 2002 werd nog 80 % van de geautomatiseerde gegevensstroom verworpen, terwijl dit aantal, volgens de federale politie, de dag van vandaag te verwaarlozen zou zijn.

2.1.2.2. Infokrant ANG

Maandelijks wordt informatie verspreid betreffende nieuwigheden en aanpassingen. Na een nulnummer werden nu al vijf nummers gepubliceerd. Doelpubliek is enerzijds de sleutelfiguren (AIK en functionele beheerders) en anderzijds elke politiemans of vrouw. Is tevens via intranet ter beschikking.

De publicaties van het tijdschrift ANG news blijven verdergaan aan hetzelfde ritme. We zitten nu aan 11 nummers. Daarnaast werd er intussen op de portalsite ook een apart gedeelte aangemaakt voor de AIK's en de functionele beheerders (FB) waar bij het opstarten van het systeem hun aandacht getrokken wordt op bijzondere of belangrijke wijzigingen in procedures of regelgeving.

2.1.2.3. Vergaderingen met partners

De Directies van de Nationale Gegevensbank (DSB) en van de Telematica (DST) zetten de maandelijkse vergaderingen met de AIK's verder. Zij breiden hun werkingskring verder uit naar de vergaderingen met de functionele beheerders, DirCo's en DirJuds. Concrete resultaten hiervan zijn niet gekend.

We hebben hier geen nieuwe gegevens over. Wel kunnen we aan de hand van de verslagen van de vergaderingen op portal vaststellen dat de vergaderingen met de AIK's aan de maandelijkse frequentie blijven doorgaan. Opvallend is wel dat er vanuit het federale niveau vrij weinig sturing uitgaat naar de AIK's (cf. verder). De overlegvergaderingen zijn eerder uitwisselingservaringen waaruit elk AIK naar eigen goedgevoelen plukt. Dit bevordert natuurlijk niet de eenvormigheid van het optreden van de federale politie, zelfs van de geïntegreerde politiedienst.

2.1.2.4. Communicatie met het lokale niveau

Waar tijdens het in 2002 gevoerde onderzoek bleek dat de communicatie tussen de lokale en federale politie door diverse oorzaken niet optimaal verliep, geeft men er ons kennis van dat vooral door de inzet van een nieuwe projectverantwoordelijke bij de Vaste Commissie van de lokale politie de besluiten en voorstellen van het PIO door de lokale politie meer gedragen worden en dat het overleg duidelijk beter verloopt.

2.1.3. Vorming

- *Opstarten van een baremische vorming rond operationeel informatiebeheer (doelpubliek: elke politiemans of -vrouw).*
- *Specifieke vorming rond de uitbreiding van de ANG (zie infra) voor de AIK's.*

2.1.3.1. Vorming ANG en ISLP

Wat de vorming ANG (zowel vattings- als exploitatie) betreft, deze werd gestroomlijnd in een 4-tal modules en een baremische opleiding. Deze worden door de verschillende scholen gegeven in functie van de vraag. Waar wij in 2002 het falen van het systeem "train the trainer" opgestart vanuit de federale politie hadden vastgesteld, dienen de provinciale opleidingscentra en de lokale functionele beheerders hier hun verantwoordelijkheid op te nemen. Vanuit de federale politie en/of vanuit het gedeconcentreerd niveau wordt wel ondersteunend opgetreden.

Op de specifieke opleiding ISLP heeft men federaal geen zicht, daar dit helemaal gedecentraliseerd gebeurt (in de scholen). De inspanningen die op dit vlak geleverd worden, blijken volgens DSB o.a. in de daling van de verwerpingen bij de transfer naar het centraal systeem. Wij hebben dit in de huidige stand van het onderzoek niet kunnen verifiëren, doch men stelt dat het aantal verwerpingen te verwaarlozen is, daar waar dit bij het begin van het informatiebeheer 80 % bedroeg.

Sommige van onze gesprekspartners duiden ons nochtans op een nieuw fenomeen. Momenteel ervaart men dat de kennis van het computersysteem en de voedingscyclus tot een goed niveau geëvolueerd is. Dit in tegenstelling tot de kennis om de op het terrein vastgestelde feiten te vertalen naar een juridisch en politieel correct proces-verbaal. Dit maakt evenwel niet het voorwerp uit van huidig onderzoek, doch staat anderzijds eerdere signalen die het Vast Comité P mocht ontvangen over de basisopleiding en waar momenteel een specifiek onderzoek naar uitgevoerd wordt. Zo is een algemene klacht dat de afgestudeerde inspecteurs te weinig de wet op het politieambt en/of het Wetboek van Strafvordering onder de knie hebben. Ook wordt de kwaliteit van het huidige informatiebeheer nog steeds geplaagd door het gegeven dat diverse partners de uitgewerkte procedures, geldig voor hun informatica-systeem, niet (kunnen) naleven. We komen hier verder in dit verslag op terug.

Naar het systeem van de federale politie toe, Feedis, kunnen we vaststellen dat er een opleidingsplan werd uitgewerkt, maar dat door de achterstand in de *roll-out* (vooral in het Vlaamse landsgedeelte) van het systeem op het terrein men een deel van de opleidings-

inspanning dient te hernemen omdat er te veel tijd verstreken is tussen de vorming en de eigenlijke beschikbaarheid van het systeem. Intussen werden deze heropfrissingscursussen opgestart. We moeten wel vaststellen dat in de basisopleiding *enkel* les gegeven wordt over ISLP en niet over FEEDIS, wat naderhand betekent dat iemand die in mobiliteit van de lokale naar de federale politie gaat niet vertrouwd is met de informaticatool van de federale politie. De discussie waarom nog twee systemen naast elkaar behouden of ontwikkeld worden, wordt hier niet gevoerd doch dit element staft opnieuw de nood aan een identiek systeem voor beide niveaus.

Een positieve evolutie is zeker ook de Portal-omgeving³. Daar steeds meer toepassingen beschikbaar worden in deze *browserachtige* omgeving, die zeer intuïtief werkt, is er minder vraag naar een opleiding voor deze verschillende toepassingen. Ook het stilaan on line beschikbaar komen van enkele handleidingen helpt hierbij. Verder stellen we ook de andere problemen vast inherent aan de structuur waarbinnen de vorming georganiseerd wordt, evenals de reeds gekende capaciteitsproblemen. Maar deze zijn niet specifiek voor de opleidingen informatiebeheer.

2.1.3.2. Vorming AIK

Wat de vorming betreft van de AIK's, werd reeds in 2004 een specifiek vormingstraject uitgewerkt vertrekkende van de specifieke behoeften van deze dienst. Na een nulmeting werd een volledig opleidingsplan samengesteld rond 5 thema's. Het aantal ingeschreven deelnemers per module en het aantal reeds afgewerkte vormingen hiervan was op het ogenblik van ons onderzoek niet beschikbaar. Hoe dan ook is ook vorming van externen met betrekking tot de mogelijkheden en meerwaarde van het AIK noodzakelijk. Men moet nog dikwijls vaststellen dat de politiezones het AIK niet of onvoldoende kennen, terwijl nochtans vaststaat dat zijn functionaliteiten in hoofdzaak ten behoeve van en ten voordele van de lokale politie of het lokale niveau zijn.

2.1.4. Voortgang AIK

De inhoud van het jaarverslag is terzake gebaseerd op de gegevens die ter beschikking gesteld werden van het Vast Comité P tijdens een presentatie op 15 oktober 2004. Hierbij werd een evolutie gegeven van de AIK's van 2002 tot juni 2004. De federale politie verzamelt om de zes maanden gegevens over de evolutie van de AIK's met een verslaggeving in januari en september. Tot nu toe werd het Vast Comité P uitgenodigd voor één presentatie in april 2005.

Sinds deze voorstelling werd een bijkomende meting verricht door DJO/NIK voor de periode 1 juli 2004 tot 31 december 2004. Intussen worden ook reeds de gegevens verzameld voor de verslaggeving september 2005, maar deze waren op het ogenblik van ons onderzoek nog niet verwerkt. De bijkomende gegevens die we verder vermelden, betreffen de gegevens zoals die ons door DJO werden meegedeeld. Wij hebben zelf geen vaststellingen terzake gedaan, behoudens een bezoek aan het AIK in Gent. Uit dat bezoek is bovendien zeer duidelijk gebleken dat geen enkel AIK op dezelfde manier werkt en dat er kennelijk een zeer (te) grote vrijheid van handelen bestaat op het arrondissementele niveau. Om een volledig beeld van alle AIK's te hebben, zouden ze bijgevolg alle 28 moeten aangedaan worden. Bovendien is het belangrijk op te merken dat de meting gebeurt aan de hand van een "self-reporting" vanwege de AIK's.

- De output stijgt traag; een capaciteitstekort in een aantal AIK's weegt op de verdere ontwikkeling. Maar 36 % zou volgens de federale politie optimaal functioneren.

De outputgerichtheid zou nog licht gestegen zijn en dit ondanks de blijvende capaciteitsproblemen bij bepaalde AIK's. In het totaal zou 43 % zichzelf beschouwen als zijnde een AIK met optimale werking op datum van 31 december 2004. Hierbij kan echter een kanttekening gemaakt worden. Een "optimaal functionerend AIK" is een AIK dat erin slaagt aan de behoeften van zijn partners te voldoen. Echter werden in diverse AIK's vanuit hun cliënten (o.a. de politiezones) nog weinig of geen verwachtingen geconcretiseerd of geen doel-

stellingen bepaald, wat in tegenspraak is met het “gerucht” van de partners (o.a. de lokale politie en/of overheden) dat men aan het AIK niets heeft.

- Capaciteit blijft een probleem. Er is nog steeds niet in elk arrondissement een definitief akkoord rond de deelname van de lokale politie. In absolute cijfers stijgt de capaciteit wel (nu ongeveer 491 leden). De meeste plaatsen binnen de federale politie worden ingevuld via herplaatsing, wat de kwaliteit niet steeds ten goede komt. In slechts 15 AIK's is er een officier van de lokale politie aanwezig. Ook het absentisme ligt nogal hoog.

- Het koninklijk besluit dat de detacheringen van de leden van de lokale politie regelt, werd goedgekeurd waardoor dit eventuele struikelblok tot deelname vanwege een aantal zones wegvalt (uitvoering artikel 96 van de wet van 7 december 1998).

Van 17 protocollen op 30 juni 2004 zat men reeds aan 19 eind december 2004. In absolute cijfers is de totale capaciteit van 491 personen gestegen naar 507. De deelname van de lokale politie heeft nu een deficit van 40 % ten opzichte van wat oorspronkelijk gepland werd. Het aantal AIK's met een officier lokale politie is nog steeds 15. Het absentisme zou met 15 % gedaald zijn ten opzichte van het eerste semester van 2004, maar blijft nog hoger liggen dan het gemiddelde van de federale politie.

Er werd aan het Vast Comité P verduidelijkt dat de nood aan capaciteit niet opweegt tegen de nood aan kwaliteit.

Het feit dat de plaatsen in het AIK niet opengezet worden in mobiliteit, maar dat men verplichtend werkt met herplaatsing en toewijzing en dit om de zgn. calogisering te kunnen realiseren, houdt in dat men niet garant kan staan voor het verkrijgen van personen die voldoen aan de functievereisten. Men hoopt hierin te kunnen evolueren tot het aanwerven van personen die over de kennis of de vaardigheden beschikken om analyses te kunnen uitvoeren. Het feit dat de kosten voor de detacheringen van de lokale politie naar de CIC's wel volledig worden terugbetaald, terwijl dat voor de AIK's slechts gedeeltelijk het geval is, brengt met zich dat de politiezones veel minder moeite hebben om mensen naar het CIC dan naar het AIK te sturen.

De totale capaciteit voor de vorming bedraagt nu 3,87 %, wat hoger ligt dan de norm voor de federale politie (3,7 % op jaarbasis).

- Alle zones zenden nu informatie toe aan de AIK's, maar het is onmogelijk om nu te weten of deze stroom optimaal verloopt of niet.

Het gaat hier onder meer om de aanmeldingen van onderzoeken (DOS), informatierapporten (RIR's), administratieve rapporten (RAR's), enz. Men kon ons enkel meedelen dat men vanuit alle zones deze formulieren of gegevens ontvangt. Men houdt nog niet in elk AIK cijfers bij van hoeveel of wat men vanuit de specifieke zones ontvangt zodat men slechts in algemene zin kan stellen dat men de indruk heeft dat het aantal stijgt. Met stijgen bedoelen we niet dat er meer feiten aangemeld worden, doch dat men deze verplichtingen meer nakomt of beter opvolgt.

2.1.5. Maatregelen ter verbetering van de inhoud van de ANG

- Publicatie via intranet van een vademecum voor de vatting dat evenwel nog niet volledig is. Dit moet de eenvormige vatting van gegevens verbeteren in de ANG.

- Lancering van een actieplan “kwaliteitscontrole” door de federale politie sinds juni waarbij de doelstelling dubbel is: verbeteren van ontdekte fouten, zonder de efficiëntie uit het oog te verliezen.

Eerst dienen we op te merken dat de federale politie een andere invulling geeft aan het begrip kwaliteit, met name het streven naar het optimaal verloop van de informatiestroom en/of de voeding van de databanken. Kwaliteit in de gegevensstroom betekent voor hen dan ook vooral de kwantiteit van voeding naar volledigheid, zonder specifiek over de “waarde” van de inhoud te oordelen. De waarde van de inhoud, onder meer of de gegevens wel met de werkelijke feiten op het terrein overeenstemmen, of ze (juridisch) correct werden ingevoerd is een problematiek die pas in tweede instantie zal aan bod komen. Naar de publicatie van het

vademecum voor het vatten van gegevens kan gesteld worden dat dit grotendeels gerealiseerd werd doch nog niet volledig is. Naar het actieplan “kwaliteitscontrole” (inhoudelijk) werden er nog geen concrete resultaten geboekt daar het plan zich nog in een aanvangsfase bevindt. De benadering draait rond 4 assen: (1) volledigheid van de gegevens (zowel op vlak van de entiteitsgegevens als van hun attributen⁴); (2) de termijnen om gegevens aan te passen (hoe lang duurt het eer de definitieve vassing gerealiseerd wordt?); (3) uniciteit van de gegevens (vermijden van dubbels); (4) juistheid van de opgeslagen gegevens.

De eerste concrete realisatie zal een boordtabel zijn voor de zonechef om de kwaliteit van wat hij doorstuurt naar de ANG te controleren. Deze boordtabel focust echter op het kwantitatieve aspect. Men zal de data in ISLP vergelijken met deze die nog niet in de ANG teruggevonden worden. Dit zal een zicht geven op de twee eerste punten die hiervoor werden vermeld. Tevens wordt er gewerkt aan bijkomende regelgeving die aan de lokale functionele beheerders, via de zonechefs, zal opleggen om in de politieorganisatie verschillende niveaus van kwaliteitscontrole in te voeren of te organiseren. Daarbovenop gaat DSB zelf controles uitvoeren op de gegevens.

In januari 2005 bevonden zich volgende hoeveelheden gegevens in de ANG:

Tabel 2: Verdeling van de gegevens geregistreerd in de ANG

Type gegevens	Aantal
Concrete feiten	8 826 227
Personen	1 425 904
Transportmiddelen	1 486 155
Voorwerpen	11 641 688
Plaatsen	5 887

Waar men al verschillende jaren een ventilatie vooropstelde van de in de ANG aanwezige gegevens, zou men de noodzaak hiertoe ook kunnen afleiden uit de hiervoor vermelde tabel. Als we het aantal personen in verhouding plaatsen tot het aantal Belgen, dan komen we uit op ongeveer 13 % van alle inwoners die geregistreerd zijn in de politionele database. Dit is weliswaar een ruwe schatting met een zekere foutmarge daar ook heel wat personen van vreemde nationaliteit in de ANG zitten. Dit gegeven enkel en alleen aan de federale politie toeschrijven, zou echter niet correct zijn. Voornamelijk rijst hier een probleem van (ontbrekende) regelgeving. Momenteel zijn er nog steeds geen officiële uitvoeringsbesluiten genomen op basis van de artikelen 44/1 tot 44/11 WPA (besluiten die onder meer de ventilatieregels moeten vastleggen) Niemand kan ons formeel een idee geven hoeveel entiteiten in de ANG in aanmerking komen voor ventilatie. Sommigen spreken officieus van 30 %. Op bepaalde domeinen lijkt het ons noodzakelijk te pleiten voor geautomatiseerde en of na te leven ventilatieregels voor de concrete feiten en niet-concrete feiten (zachte informatie).

In de huidige discussie omtrent de ventilatie van vooral niet-concrete feiten (na 1 jaar in de ontwerp teksten die binnen de politiediensten circuleren, na 5 jaar in de actuele politiepraktijk) bestaat een spanningsveld tussen het belang van de privacy en het operationele belang voor de politiediensten. Het behoort niet tot de geplogenheden dat het Vast Comité P zich in deze discussie zou mengen, doch er zou moeten kunnen naar gestreefd worden dat men een realistische termijn vooropstelt die vermijdt dat de magistratuur het overgrote deel van de informatie zal moeten bestendigen voor een nieuwe termijn (indien men met een korte termijn

van 1 jaar werkt). Hoe dan ook dienen de voorgedijoverheden hier dringend een standpunt in te bepalen.

- De structuur van de centrale databank werd uitgebreid om bijkomende gegevens te kunnen vatten die vroeger niet in de centrale databank beschikbaar waren en al dan niet in andere systemen zaten. De vroegere systemen voor het beheer van zachte informatie blijven evenwel bestaan voor het ogenblik.

Onder meer door het gebrek aan duidelijkheid vanwege de overheid inzake de ventilatie-termijnen is hier nog geen werk van gemaakt. Ondanks het feit dat het technisch mogelijk is om de gegevens naar de ANG te sturen, laat men toch twee systemen naast elkaar bestaan, zij het dat de oude systemen (o.a. Megasys) niet meer gevoed worden⁵. Dit betekent dat, wat de consultatie van zachte informatie betreft, op heden telkens beide databanken moeten bevraagd worden indien men informatie wenst die kan teruggaan tot voor 24 oktober 2004. Volgens de federale politie zouden tegen 15 december 2005 de arrondissementele Megasys-bestanden moeten zijn opgenomen in de ANG zodat maar één consultatie meer vereist is. Een tweede hinderpaal in de consultatie van de ANG is het zgn. “profiel niet-concrete feiten” dat men moet hebben om sowieso zachte informatie te kunnen raadplegen. Voorlopig is dit enkel toegekend aan de lokale researchediensten en de functionele beheerders, wat vanuit privacy-oogpunt weliswaar zeer verdedigbaar is, maar operationeel niet zonder risico is. Hoe dan ook lijkt het dat men de interventiediensten of bepaalde leden daarvan (bv. wachtofficier of officier CIC) toegang zal moeten geven tot de zachte informatie opgeslagen in de ANG, wil men bepaalde ongelukken op het terrein vermijden.

Dit soort van moeilijke vragen met een uitgesproken spanningsveld tussen overwegingen van privacy en operationaliteit lijken alleszins niet uitsluitend op politieel niveau te kunnen worden beslist, zoals dat actueel het geval is, maar wel op beleidsniveau.

- De federale politie stelt nu ook dat alle zones effectief de ANG voeden met gegevens, wat natuurlijk nog niets zegt over de kwaliteit ervan.

Zoals hierboven vermeld, kan men stellen dat alle zones deelnemen aan de geautomatiseerde voeding van de ANG. Op centraal niveau heeft men wel geen zicht in hoeverre de zones ook alle functionaliteiten van het systeem gebruiken en daardoor bijdragen tot de kwaliteit (te lezen als kwantiteit) van de ANG. Wat wel duidelijk is, is dat elke zone nu reeds dagelijks een upload doet van gegevens naar de ANG. Hiervan blijven sommige gegevens wel hangen in de centrale validatie, wegens te corrigeren. Voor sommige zones is het percentage al groter dan het andere en in andere zones is dit nihil doch in vergelijking met de resultaten van het onderzoek in 2002, toen het 80 % was, stelt men nu vast dat dit percentage te verwaarlozen is. Het mag herhaald worden dat het versturen van bijvoorbeeld PV's naar de ANG nog altijd middels een papieren versie gebeurt.

Wat de Dienst Enquêtes P in randdossiers echter nog tot de dag van vandaag kan vaststellen, is dat enkele grote zones, waaronder ook deze uit een metropool, een aanzienlijke achterstand hebben, tot zeven maanden, in de voeding van de ANG.

Voor bepaalde zones hangt dit samen met het gegeven dat men de filosofie van ISLP tot op heden niet volgt en weigert zijn registratieprocessen af te stemmen op een informatie-gestuurde politie. Dit gegeven kwam ook aan bod in het onderzoek gevoerd naar de criminaliteitsstatistieken. Het niet respecteren van de procedures en alle modules uit ISLP noopt de federale politie ook tot bijkomende investeringen met een aanzienlijke budgettaire weerslag. Vanuit hun en onze vaststelling dat in sommige zones, door het niet respecteren van de procedures, informatie zeer laattijdig in de ANG terechtkomt, wordt zowel de operationele als de statistische waarde van de ANG sterk belast.

Dit dwingt de federale politie tot het ontwerpen van onder meer het project “Transfer I”. Dit project voorziet in een voorlopige minimumregistratie in de ANG in afwachting van een definitieve invoer of validatie. Vanuit onze ervaringen op de Dienst Enquêtes staan we hier zeer sceptisch tegenover, tenzij de hiervoor aangehaalde zones zich toch nog engageren om de gebruiksmodaliteiten van ISLP te onderschrijven en ook daadwerkelijk na te leven.

- Een aantal expertdatabanken werden gerealiseerd. Deze databanken moeten ervoor zorgen dat de expertgegevens die zich nu in aparte databanken bevinden geïntegreerd kunnen worden in het centrale systeem en daardoor voor iedereen beschikbaar zijn. Een aantal werden intussen gerealiseerd (vb. voor valse euro, verdwijningen, parentale ontvoeringen en carjacking), enkel andere staan op stapel zoals drugs, terrorisme en corruptie.

Ondanks de reeds ontwikkelde initiatieven terzake worden deze blijkbaar zelden gebruikt door de mensen van DGJ (de centrale ondersteunende diensten) die oorspronkelijk nochtans de vraag hebben gesteld (vb. car-, homejacking of drugs). Hierdoor wordt dan ook voor het ogenblik gestopt met de verdere ontwikkeling van expertdatabanken. Hier moeten toch ernstige vragen gesteld worden over bepaalde beleidskeuzes van de federale politie en de implementatie ervan.

Het is immers verbazingwekkend dat men geld en mensen investeert in de creatie van expertdatabanken (naast de ANG) die kennelijk niet of niet in voldoende mate worden gebruikt.

- Het unieke platform waarbij de lokale toepassing ISLP en de federale toepassing FEEDIS zouden geïntegreerd worden in één toepassing zal pas een begin kennen vanaf 2005.

Dit is nog steeds niet zo. Het ISLP kent nog steeds zijn eigen noodzakelijke ontwikkelingen, het systeem Feedis wordt daarnaast nog volledig onafhankelijk verder ontwikkeld. De eerste module die men op een geïntegreerde manier wil voorstellen, is die inzake verkeer en zou begin september 2005 moeten starten (nog geen bewijs voorhanden).

De geïntegreerde toepassing zal Pol Office noemen, maar de termijnen van realisatie blijven nog vaag. Voor de module beheer van de onderzoeken werd gesproken over midden 2005, wat niet gehaald werd. Voor het gerechtelijke werk (dat de vervanger zou worden van ISLP, Feedis PV, Feedis/RIR en DOS) spreekt men van een tijdshorizon 2008.

- Ontwikkeling van één gebruiksinterface voor alle verschillende databanken werd reeds gelanceerd (Portal). De belangrijkste databank (ANG) is hierin evenwel nog steeds niet geïntegreerd.

In de nieuwe versie van portal werd deze wel al gedeeltelijk geïntegreerd (bevraging van voertuigen en personen). Deze versie wordt voor het ogenblik op het terrein verspreid.

- De standaardtool om parametrische vragen te stellen op bepaalde gegevens van de ANG is nu beschikbaar op niveau lokale politie, arrondissement en op federaal niveau (QUESTIS of FPO).

Dit stemt met de realiteit overeen doch men kon ons nog geen feedback geven omtrent het daadwerkelijk gebruik ervan.

- Een eerste link is gelegd tussen de software van de Astriddispatching en ISLP waardoor gegevens kunnen gerecupereerd worden bij de redactie van een PV naar aanleiding van een interventie.

Dit is operationeel in de omschrijvingen waar het CIC reeds opgestart werd. Zones die geen gebruik maken van de modules melding en interventie in ISLP, zones zoals hiervoor omschreven, zullen niet rechtstreeks kunnen genieten van deze geautomatiseerde transfer van informatie. Voor het CIC kan dit dan ook betekenen dat het geen on line-ontvangst-melding van de interventie zal krijgen en/of deze naar afhandeling niet zal kunnen opvolgen.

3. ANDERE EVOLUTIES

3.1. VEILIGHEID EN PRIVACY

Wij blijven vaststellen dat het gebruik van politionele gegevens door sommige politiemensen problematisch blijft. Wij blijven pleiten om, naast de strafbepaling van art. 44/11 WPA, een strafbepaling in te voeren voor het opvragen van gegevens zonder dat men hiervoor een concreet belang heeft, wanneer de gepleegde feiten niet kunnen omschreven worden als schending van het beroepsgeheim.

Ook het gebrek aan (preventieve) controle blijft een vaststelling. Anderzijds stellen we ook

een gunstige evolutie vast: sinds de verschillende loonfiches beschikbaar zijn in de portal-omgeving, springen de politiemensen veel voorzichtiger om met hun login en paswoord, daar anders een collega zicht zou kunnen krijgen op deze privé-gegevens.

Naar aanleiding van een bemerking van het Vast Comité P in een specifiek dossier en een bezoek aan de directeur-generaal van de operationele steun werd via het infobladje ANG nieuws, door de DGS, de regelgeving en het belang van het respect voor de privacy nogmaals herhaald.

3.2. NIEUWE STRUCTUUR FEDERALE POLITIE

Volgens een door het kernkabinet goedgekeurde nota van de minister van Binnenlandse Zaken zou de Algemene directie operationele ondersteuning verdwijnen om plaats te maken voor een soort van "super" algemene directie niet-operationele steun en zou de Directie van de nationale gegevensbank, DSB, (die dus verantwoordelijk is voor de informatiehuishouding) terechtkomen bij de commissaris-generaal, waar ook het NIK en de AIK's zouden worden ondergebracht of aangestuurd.

Behoudens de nota zijn er ons terzake evenwel nog geen duidelijke teksten gekend om hier een duidelijk zicht op te geven en ook DGS kon ons dit niet verder duiden.

Op zijn minst het gebrek aan duidelijkheid (teksten) terzake zorgt voor veel ongerustheid en zelfs een malaise bij alle betrokkenen. Deze onzekerheid riskeert een serieuze rem te zijn op een positieve evolutie die we sinds 2002 vaststellen. Verdere uitspraken kunnen we hier niet over doen wegens gebrek aan enige duidelijke teksten.

In deze herstructurering zou DST, die als het ware de technische uitvoering moet verzorgen van de beslissingen van DSB, dan weer niet bij de commissaris-generaal worden ondergebracht maar bij de Algemene directie niet-operationele steun. Het lijkt ons nochtans zeer nefast dat DST en DSB niet binnen eenzelfde structuur zouden functioneren. Concreet zou dit immers betekenen dat de functionele analyses van de problemen en de uitwerking van het concept enerzijds en de realisatie (programmering) of het onderhoud van de bestaande systemen anderzijds los van elkaar zouden staan.

3.3. VERGELIJKING MET HET BUITENLAND

Als het Vast Comité P hiernaar informeert bij de federale politie, krijgt het een voorzichtig antwoord. Men is recent de Franse en Nederlandse collega's gaan bezoeken en omgekeerd. Wij zijn er alleszins van overtuigd dat we in België (ook dankzij de kleinere schaal van gegevensstromen) te bescheiden zijn over de geboekte vooruitgang. In geen enkel van de ons omringende landen heeft men één centraal systeem waar de informatie in kan gestopt worden (zowel harde als zachte informatie) en/of kan geconsulteerd worden en waarmee men zelfs de coördinatie van lopende onderzoeken kan verzorgen.

In Frankrijk heeft men drie naast elkaar functionerende systemen. Er zou een planning zijn om tegen 2007 de opstart van één gegevensbank te initiëren. Ook in Nederland is er niet één systeem. Elke regio heeft zijn eigen systeem. Sommige hebben hetzelfde systeem of laten onderlinge communicatie van gegevens toe, andere niet. Ook hier plant men dit voor de nabije toekomst, zonder dat er een datum vooropgesteld wordt.

4. CONCLUSIE(S)

Voor het Vast Comité P blijven volgende probleemgebieden en kritische succesfactoren bestaan:

- Informatie en vooral informatiebeheer en -uitwisseling worden binnen de politie nog te veel als overbodig beschouwd. Nog te veel politieambtenaren denken dat hun job erop zit als ze hun proces-verbaal hebben opgesteld.
- De assimilatiecapaciteit van en op het terrein. De evoluties en toepassingen volgen elkaar in snel tempo op, maar er ontbreekt aandacht voor de assimilatiecapaciteit van de individuele medewerkers op het terrein en een voor iedere partner haalbaar of

naleefbaar stappenplan. Men moet zich meer en meer realiseren dat de “terreinpolitieambtenaar” de ontwikkelingen op informaticavlak en informatiehuis-houding niet meer kan volgen, hoewel inspanningen op dat vlak nodig zijn. Zo heeft het AIK Gent een opleiding voorzien voor alle politieambtenaren in interventiediensten binnen het arrondissement. Hoe dan ook moet men er dan minstens zorg voor dragen dat voldoende sleutelfiguren de relaisfunctie kunnen waarnemen (o.a. de functioneel beheerders).

- Er ontbreekt nog steeds een heel stuk “*commitment*” naar het concept van ILP (*intelligence led policing*) en dit op de verschillende niveaus en functies.
- De software engineering blijft de grote uitdaging. De problemen lijken goed in kaart gebracht en zeker op het vlak van de functionele analyses is er een hele vooruitgang geboekt. Ook zou nog meer moeten geëvolueerd worden in de richting van een “*learning organisation*” wat DSB en DST betreft.
- Het gebruik van de diverse functionaliteiten in ISLP is te vrijblijvend voor het ogenblik. Zij zouden verplicht moeten gebruikt worden door de lokale politie. Gezien de grote investeringen in de softwareontwikkeling en de grote betrokkenheid van de gebruikers en verantwoordelijken bij deze ontwikkeling lijkt dit ons niet langer een vrijblijvend verhaal te kunnen zijn. Het gebruik zou dwingend moeten opgelegd worden aan de lokale politie. Misschien kan ook meer betrokkenheid van de gerechtelijke overheden bij de hele informatiehuis-houding enig soelaas brengen. Dit is immers actueel in hoofdzaak een uitsluitende aangelegenheid van de politiechefs.
- Kwaliteit in de strikte zin van het woord kwam tot op heden nog niet echt aan bod en vormt de directe uitdaging voor de toekomst, niet in het minst door de nood aan ventilatie van de ANG.
- Op internationaal vlak staat de informatiehuis-houding nog in de kinderschoenen. AIK, ANG en dergelijke zijn nationale concepten waarvoor geen vergelijkbare *tools* bestaan op internationaal niveau.

De meeste van deze factoren worden ook onderkend door DGS en DSB tijdens onze gesprekken.

Het Vast Comité P neemt zich voor de problematiek van de informatiehuis-houding, wellicht dé reden voor de politiehervorming, niet los te laten. Het zal dan ook permanent aandacht blijven besteden aan de verschillende ontwikkelingen terzake.

Daarbij overweegt het Vast Comité P de volgende mogelijke onderzoeken (niet alle tegelijkertijd):

- Een onderzoek op het terrein (cf. onderzoek 2002) om te zien in hoeverre aan de verzuchtingen van de gebruikersgroepen is tegemoet gekomen, welke valkuilen, sterkten, zwakten en opportuniteiten er nog aanwezig zijn.
- Een onderzoek naar het gebruik (inclusief de veiligheid) van de gegevens in de ANG en in hoeverre de assimilatiecapaciteit van het terrein nog kan volgen.
- Het verder uitwerken van de vergelijking met andere landen.

¹ Onderhoud met Directeur DJO (de dienst DJO/NIK is verantwoordelijk voor de opvolging van de evolutie van de AIK's); onderhoud met een lid van DJO/NIK naar de vorming AIK toe; onderhoud met waarnemend directeur-generaal van de Algemene directie operationele ondersteuning; onderhoud met de waarnemend directeur van de Directie van de nationale gegevensbank; consultatie van de binnen het politionele intranet (portal) beschikbare nieuwsberichten; andere documentatie (ANG –news, enz.); vergadering van het begeleidingscomité van 19 april 2005; bezoek AIK Gent op 9 september 2005.

-
- 2 Vb. recent het centraal wapenregister en de fototheek.
 - 3 Dit is een applicatie die werkt zoals een internetbrowser en waarmee men naadloos van de ene bevraging in de andere kan overgaan zonder de achterliggende individuele toepassingen te moeten opstarten.
 - 4 Bijvoorbeeld een individuele beschrijving.
 - 5 Sinds 24 oktober 2004.